EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 17.5.2019.
COM(2019) 242 final

2019/0116 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem ĀKK un ES Ministru padomē attiecībā uz pilnvaru deleģēšanu ĀKK un ES Vēstnieku komitejai par lēmumu pieņemt pārejas posma pasākumus, lai pagarinātu ĀKK un ES partnerattiecību nolīgumu

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA PRIEKŠMETS

Partnerattiecību nolīgums starp ES un Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu ("ĀKK") grupu[1] tika parakstīts 2000. gada 23. jūnijā Kotonū, un tā termiņš beidzas 2020. gada 29. februārī. Šis Komisijas priekšlikums attiecas uz Padomes lēmumu par nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem ĀKK un ES Ministru padomē saistībā ar paredzēto lēmuma pieņemšanu par pilnvaru deleģēšanu ĀKK un ES Vēstnieku komitejai attiecībā uz iespējamo pārejas posma pasākumu piemērošanu, lai pagarinātu ĀKK un ES partnerattiecību nolīguma termiņu.

2. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

2.1. Kotonū Partnerattiecību nolīgums

Kopš 2000. gada Kotonū Partnerattiecību nolīgums ("nolīgums" jeb "KPN") ir bijis regulējums ES attiecībām ar 79 ĀKK valstīm. Nolīgums tika noslēgts uz 20 gadiem — no 2000. gada 1. marta līdz 2020. gada 29. februārim. Tas tika pārskatīts 2005. un 2010. gadā.

2.2. ĀKK un ES Ministru padome

ĀKK un ES Ministru padome ir ministru līmeņa struktūra, kas izveidota ar nolīgumu (KPN 15. pants). Tās sastāvā, no vienas puses, ir Eiropas Savienības Padomes locekļi un, no otras puses, – pa vienam valdību pārstāvošam loceklim no katras ĀKK valsts.

Ministru padomes priekšsēdētāja amatu pārmaiņus ieņem Eiropas Savienības Padomes loceklis un ĀKK valsts valdības loceklis. Ministru padome parasti sanāk reizi gadā pēc priekšsēdētāja iniciatīvas un tad, kad tas šķiet nepieciešams, tādā veidā un ģeogrāfiskā sastāvā, kas ir piemērots apspriežamajiem jautājumiem.

Ministru padomes funkcijas cita starpā[2] ietver lēmumu pieņemšanu, kuri ir nepieciešami, lai varētu īstenot un izpildīt KPN.

Ministru padomes lēmumus pieņem, Pusēm savstarpēji vienojoties. Lai lēmumi būtu spēkā,

– jāpiedalās pusei Eiropas Savienības Padomes locekļu (t.i., 14 ES dalībvalstu ministriem),

– vienam Komisijas loceklim un

– divām trešdaļām locekļu, kuri pārstāv ĀKK valstu valdības (t.i. valdības locekļiem no 55 dažādām ĀKK valstīm).

Ministru padomes locekli, kurš nevar ierasties, var pārstāvēt. Pārstāvis izmanto visas šā locekļa tiesības (KPN 15. panta 3. punkts).

---

[1] Padomes Lēmums (2002. gada 19. decembris) par Partnerattiecību nolīguma noslēgšanu starp Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstīm, no vienas puses, un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no otras puses, kas tika parakstīts Kotonū 2000. gada 23. jūnijā (OV L 65, 8.3.2003., 27. lpp.).

[2] Saskaņā ar KPN 15. panta 2. punktu ĀKK un ES Ministru padomes funkcijas ir: "a) vadīt politisko dialogu; b) pieņemt politikas pamatnostādnes un pieņemt lēmumus, kas ir nepieciešami šā Nolīguma noteikumu īstenošanai, īpaši kas attiecas uz attīstības stratēģijām konkrētajās šajā Nolīgumā paredzētajās jomās vai jebkurā citā jomā, kas izrādās svarīga un kas attiecas uz procedūrām; c) izskatīt un risināt jebkuru jautājumu, kas var kavēt šā Nolīguma efektīvu īstenošanu vai ir šķērslis tā mērķu sasniegšanai; d) nodrošināt apspriežu mehānismu vienmērīgu darbību."

Saskaņā ar KPN 15. panta 4. punktu Ministru padome var deleģēt pilnvaras Vēstnieku komitejai. Ministru padome var deleģēt pilnvaras pieņemt lēmumus, kas Pusēm ir saistoši. Pilnvaras tiek deleģētas ar Ministru padomes lēmumu.

2.3. ĀKK un ES Vēstnieku komiteja

Vēstnieku komiteja ir izveidota saskaņā ar KPN16. pantu. Tajā ir, no vienas puses, katras dalībvalsts pastāvīgais pārstāvis ES un Komisijas pārstāvis un, no otras puses, katras ĀKK valsts misijas vadītājs ES. Vēstnieku komitejas priekšsēdētāja amatu ieņem secīgi Savienības izraudzīts dalībvalsts pastāvīgais pārstāvis un ĀKK valstu izraudzīts misijas vadītājs, kurš pārstāv ĀKK valsti.

Vēstnieku komiteja palīdz Ministru padomei tās uzdevumu izpildē un **pilda jebkuras pilnvaras, ko tai uzticējusi Padome** (KPN 16. panta 2. punkts). Šajā saistībā tā var pieņemt lēmumus, kas ir Pusēm saistoši, ievērojot Ministru padomes piešķirtās pilnvaras.

Vēstnieku komiteja uzrauga šā nolīguma īstenošanu un tajā noteikto mērķu sasniegšanas progresu. Vēstnieku komiteja sanāk regulāri, īpaši, lai sagatavotu Padomes sēdes un tad, kad tas izrādās nepieciešams.

2.4. Pārejas posma pasākumi

Kotonū Partnerattiecību nolīguma termiņš beidzas 2020. gada 29. februārī. Saskaņā ar nolīguma 95. panta 4. punkta pirmo daļu 2018. gada septembrī tika sāktas sarunas par jaunu ĀKK un ES partnerattiecību nolīgumu. Gadījumā, ja līdz iepriekšminētā termiņa beigām jaunais nolīgums vēl nav gatavs piemērošanai, ir vajadzīgi pasākumi, lai ES un ĀKK attiecībās izvairītos no juridiskā vakuuma.

KPN 95. panta 4. punkta otrā daļa ir šāda: "*Ministru padome pieņem pārejas posma pasākumus, kas var būt nepieciešami, kamēr stājas spēkā jaunais Nolīgums*." Saskaņā ar KPN 95. panta 4. punkta otro daļu pārejas posma pasākumus var piemērot, lai pagarinātu visa KPN vai tā daļu piemērojamību līdz jaunā nolīguma piemērošanas datumam (provizoriska piemērošana vai stāšanās spēkā pēc tam, kad to ratificējušas visas Puses).

Lai saglabātu juridisko saistību nepārtrauktību ar ĀKK, ja jaunais nolīgums nekļūst piemērojams pirms spēkā esošā tiesiskā regulējuma termiņa beigām, ir jāpieņem pārejas posma pasākumi, lai pagarinātu spēkā esošā nolīguma piemērošanas termiņu.

Lēmumu par pārejas posma pasākumiem (t.i., kuru (-as) nolīguma daļu (-as) piemēro pagaidu kārtā un līdz kuram brīdim) var pieņemt vai nu pati Ministru padome, vai arī tā var deleģēt pilnvaras Vēstnieku komitejai pieņemt šādu lēmumu.

2.5. Paredzētais Ministru padomes akts

Saskaņā ar Ministru padomes reglamentu tā sanāk reizi gadā. Ministru padomes 44. sesija notiks Briselē 2019. gada 23.–24. maijā Tā kā ar ĀKK valstīm nav apspriests pārejas pasākumu saturs un termiņš, Ministru padomei nav iespējams pieņemt pārejas posma pasākumus.

Tā kā pirms nolīguma termiņa beigām nav paredzētas turpmākas Ministru padomes sanāksmes, ir nepieciešams, lai lēmums par pārejas posma pasākumu pieņemšanu saskaņā ar KPN 95. panta 4. punktu tiktu deleģēts ĀKK un ES Vēstnieku komitejai. Vēstnieku komiteja var nodrošināt, lai lēmums par pārejas posma pasākumiem tiktu pieņemts savlaicīgi.

Tādēļ ĀKK un ES Ministru padomei 44. sesijas laikā ir jāpieņem lēmums deleģēt ĀKK un ES Vēstnieku komitejai pilnvaras pieņemt pārejas posma pasākumus ("paredzētais akts").

Paredzētā akta mērķis ir attiecībā uz lēmumu piemērot pārejas posma pasākumus pilnvaras deleģēt ĀKK un ES Vēstnieku komitejai saskaņā ar nolīguma 15. panta 4. punktu, kurā noteikts šādi: "*Ministru padome var deleģēt pilnvaras Vēstnieku komitejai*." Paredzētais akts Pusēm būs saistošs.

Kad Puses būs noteikušas pārejas posma pasākumu saturu un ilgumu, Vēstnieku komiteja izmantos savas deleģētās pilnvaras un pieņems lēmumu par pārejas posma pasākumiem, kā paredzēts KPN 95. panta 4. punktā. Lai sagatavotu minēto Vēstnieku komitejas lēmumu, būtu nepieciešams cits Padomes lēmums saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu, lai noteiktu Savienības nostāju.

3. NOSTĀJA, KAS JĀIEŅEM SAVIENĪBAS VĀRDĀ

Ņemot vērā iepriekš minēto, Savienības ierosinātā nostāja ir pieņemt paredzēto aktu ĀKK un ES Ministru padomes 44. sesijas laikā un tādējādi uzticēt ĀKK un ES Vēstnieku komitejai lēmuma pieņemšanu par pārejas posma pasākumiem saskaņā ar KPN 95. panta 4. punktu.

4. JURIDISKAIS PAMATS

4.1. Procesuālais juridiskais pamats

4.1.1. Principi

Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 218. panta 9. punktā ir paredzēti lēmumi, kas nosaka "*nostāju, kas Savienības vārdā jāapstiprina kādā ar Nolīgumu izveidotā struktūrā, ja šāda struktūra ir tiesīga pieņemt lēmumus ar juridiskām sekām, izņemot lēmumus, kas papildina vai groza attiecīgajā Nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu*".

Jēdziens "*lēmumi ar juridiskām sekām*" ietver aktus, kam ir juridiskas sekas saskaņā ar starptautisko tiesību normām, kuras reglamentē attiecīgo struktūru. Tas ietver arī instrumentus, kas nav saistoši saskaņā ar starptautisko tiesību normām, bet kas "*var būtiski ietekmēt Savienības likumdevēja pieņemtā tiesiskā regulējuma saturu*".[3]

4.1.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

ĀKK un ES Ministru padome ir struktūra, kas izveidota ar nolīgumu, proti, ar 2000. gada 23. jūnijā Kotonū parakstītā ĀKK un ES partnerattiecību nolīguma 15. panta 1. punktu.

Akts, ko ir aicināta pieņemt ĀKK un ES Ministru padome, ir lēmums ar juridiskām sekām. Paredzētais akts atbilstoši starptautiskajām tiesībām būs Pusēm saistošs saskaņā ar nolīguma 15. panta 3. punktu.

Paredzētais akts nepapildina un negroza nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu.

Tādēļ ierosinātā lēmuma procesuālais juridiskais pamats ir LESD 218. panta 9. punkts.

4.2. Materiālais juridiskais pamats

4.2.1. Principi

Saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu pieņemama lēmuma juridiskais pamats galvenokārt ir atkarīgs no tā paredzētā akta mērķa un satura, attiecībā uz kuru ieņem nostāju Savienības vārdā. Ja paredzētajam aktam ir divi mērķi vai divi komponenti un viens ir atzīstams par galveno, bet otrs nav būtisks, tad lēmums, ko pieņem saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu,

[3] Tiesas 2014. gada 7. oktobra spriedums lietā C-399/12 Vācija/Padome, ECLI:EU:C:2014:2258, 61.–64. punkts.

jābalsta uz viena materiālā juridiskā pamata, proti, tā, ko prasa galvenais vai dominējošais mērķis vai komponents.

4.2.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Paredzētā akta galvenais mērķis un saturs parasti attiecas uz to starptautisko struktūru darbību, kuras ir izveidotas uz KPN pamata, un KPN darbību kopumā (iespējams, pagarinot tā piemērošanu pēc paredzētā termiņa beigām). Padomes lēmuma materiālais juridiskais pamats jānosaka, ņemot vērā Kotonū Partnerattiecību nolīgumu kopumā.[4]

KPN ir noslēgts kā asociācijas nolīgums, un tādējādi tas bija balstīts uz Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 310. pantu, kas ir līdzvērtīgs LESD 217. pantam. Tādējādi ierosinātā lēmuma materiālais juridiskais pamats ir LESD 217. pants.

4.3. Secinājums

Par ierosinātā lēmuma juridisko pamatu būtu jānosaka LESD 217. pants saistībā ar LESD 218. panta 9. punktu.

[4] Sk., jo īpaši spriedumu lietā *C-244/17 Komisija/Padome ("Kazahstāna")* [ECLI:EU:C:2018:662], 40. lpp. un minēto judikatūru.

2019/0116 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem ĀKK un ES Ministru padomē attiecībā uz pilnvaru deleģēšanu ĀKK un ES Vēstnieku komitejai par lēmumu pieņemt pārejas posma pasākumus, lai pagarinātu ĀKK un ES partnerattiecību nolīgumu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 217. pantu saistībā ar 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Partnerattiecību nolīgums starp Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu ("ĀKK") grupas locekļiem, no vienas puses, un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no otras puses, ("ĀKK un ES partnerattiecību nolīgums")[5] tika parakstīts 2000. gada 23. jūnijā Kotonū. ĀKK un ES partnerattiecību nolīgums stājās spēkā 2003. gada 1. aprīlī, un to piemēro līdz 2020. gada 29. februārim.

(2) Saskaņā ar ĀKK un ES partnerattiecību nolīguma 95. panta 4. punkta pirmo daļu 2018. gada septembrī tika sāktas sarunas par jaunu ĀKK un ES partnerattiecību nolīgumu. Gadījumā, ja līdz spēkā esošā tiesiskā regulējuma beigu termiņam jaunais nolīgums vēl nebūs gatavs piemērošanai, ir jāpieņem pārejas posma pasākumi, lai pagarinātu spēkā esošā nolīguma piemērošanas termiņu.

(3) ĀKK un ES partnerattiecību nolīguma 95. panta 4. punkta otrajā daļā paredzēts, ka Ministru padome pieņem pārejas posma pasākumus, lai pagarinātu visu ĀKK un ES partnerattiecību nolīguma vai tā daļu piemērojamību līdz jaunā nolīguma provizoriskai piemērošanai vai spēkā stāšanās brīdim.

(4) ĀKK un ES partnerattiecību nolīguma 15. panta 4. punktā noteikts, ka ĀKK un ES Ministru padome var pieņemt lēmumu deleģēt pilnvaras ĀKK un ES Vēstnieku komitejai, tostarp pilnvaras pieņemt lēmumu par pārejas posma pasākumiem.

(5) ĀKK un ES Ministru padomes kārtējā ikgadējā sanāksme notiks 2019. gada 23. un 24. maijā Briselē. Par pārejas posma pasākumiem nav panākta vienošanās, un tādēļ ĀKK un ES Ministru padome savā kārtējā sanāksmē nevar tos pieņemt. Tā kā pirms ĀKK un ES partnerattiecību nolīguma termiņa beigām nav paredzētas turpmākas ĀKK un ES Ministru padomes sanāksmes, lai nodrošinātu lēmuma par pārejas posma pasākumiem laicīgu pieņemšanu, ir nepieciešams, lai lēmums par pārejas posma pasākumu pieņemšanu saskaņā ar ĀKK un ES partnerattiecību nolīguma 95. panta 4. punktu tiktu deleģēts ĀKK un ES Vēstnieku komitejai.

[5] Nolīgums (OV L 317, 15.12.2000., 3. lpp.), kas grozīts ar nolīgumu, kurš 2005. gada 25. jūnijā parakstīts Luksemburgā (OV L 209, 11.8.2005., 27. lpp.), un ar nolīgumu, kurš 2010. gada 22. jūnijā parakstīts Vagadugu (OV L 287, 4.11.2010., 3. lpp).

(6) ĀKK un ES Ministru padomei tās 44. sesijā ir jāpieņem lēmums, ar kuru deleģē ĀKK un ES Vēstnieku komitejai pilnvaras pieņemt pārejas posma pasākumus ("paredzētais akts").

(7) Ir lietderīgi noteikt nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem ĀKK un ES Ministru padomē, jo paredzētais akts Savienībai būs saistošs,

(8) Šajā lēmumā būtu jānosaka Savienības nostāja apstiprināt paredzēto aktu ĀKK un ES Ministru padomē,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Nostāja, kas Savienības vārdā jāieņem ĀKK un ES Ministru padomes 44. sesijā, ir apstiprināt pilnvaru deleģēšanu ĀKK un ES Vēstnieku komitejai saskaņā ar ĀKK un ES partnerattiecību nolīguma 15. panta 4. punktu attiecībā uz lēmumu saskaņā ar ĀKK un ES partnerattiecību nolīguma 95. panta 4. punktu pieņemt visus pārejas posma pasākumus, kas varētu būt vajadzīgi līdz jaunā nolīguma spēkā stāšanās brīdim.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Komisijai.

Briselē,

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs